

Ny model for stabil grundfinansiering

- branchens bud på en transparent proces og kriterier for uddeling

Civilsamfundet spiller en betydelig rolle i udviklingen af velfærdssamfundet. Som bærer af social sammenhængskraft og medborgerskab er civilsamfundet med til at realisere udsatte borgeres rettigheder samt bidrage til løsninger af de udfordringer, de står over for.

Der er bred politisk opbakning til, at civilsamfundet spiller en afgørende rolle i at løse sociale udfordringer og er en nøglespiller i udviklingen i fremtidens velfærdssamfund. Men finansieringen af civilsamfundsorganisationerne på social- og sundhedsområdet er fragmenteret og kriterierne for tildeling af midlerne er uigennemskuelige. Det resulterer i usikkerhed for tilbud til nogle af de mest udsatte borgere i Danmark. Der er derfor behov for fornuftige rammevilkår og herunder en finansieringsmodel, som afspejler områdets vilkår, sammensætning og behov.

I regeringsgrundlaget lagde regeringen en ambitiøs linje for involveringen af civilsamfundet og en vilje til at få de potentialer, der ligger i civilsamfundsorganisationernes indsatser, i spil i fremtidens velfærdssamfund. For at sikre et fundament for organisationerne, der muliggør netop dette, lægges der i regeringsgrundlaget op til at udarbejde en **ny model for en stabil grundfinansiering af civilsamfundsorganisationerne på social- og sundhedsområdet ud fra transparente kriterier, så det bliver muligt at planlægge langsigtet.**

For at kunne sikre, at den kommende model bliver bæredygtig og får legitimitet kræver det tæt inddragelse af civilsamfundet i et forpligtende fællesskab. Civilsamfundets Brancheforening vil meget gerne spille konstruktivt ind i arbejdet med udarbejdelsen af konkrete og transparente kriterier for en ny model for grundfinansiering.

En samlet model

Det er i vores optik helt oplagt at en model for finansiering skal bygges op med udgangspunkt i de anbefalinger, som blev fremlagt i Civilsamfundsstrategien (2021), hvor der er et samlet bud for en ny model for finansiering i tre trin:

1. SSA-reserven bør fremover bruges til finansiering af nye projekter og udvikling, gerne med udgangspunkt i de kriterier som SSA-aftalekredsen formulerede med reserveaftalen i 2020.
2. Projekter og organisationer, der indledningsvis har fået midler via SSA-reserven, skal følges, så der sikres kapacitetsopbygning/skaleringshjælp, hvis projektet vurderes at have langsigtet værdi, lige som der lægges op til i de tidligere nævnte kriterier formuleret af SSA-aftalekredsen i 2020.
3. Organisationer, der leverer centrale og stabile indsatser, der bidrager afgørende til at løfte opgaver/målgrupper på velfærdsområdet, skal have en **grundfinansiering til drift og kerneaktiviteter** ud fra transparente kriterier. Grundfinansieringen skal ske direkte på Finansloven og skal delvist finansieres ved at samle de allerede eksisterende midler fra SATSpulje-aftaler, SSA-aftaler samt direkte tilskud via finansloven, delvist ved at tilføre nye midler, så der fremover bruges en større andel af statslige tilskudsmidler på permanent støtte.

Vi kommer her med vores bud på, hvilke kriterier der bør ligge til grund for en ny model for tildeling af grundfinansieringen, dvs. trin nr. 3. Vi ser frem til at indgå konstruktivt i det videre arbejde.

Udarbejdelse af en ny model

Civilsamfundets Brancheforening opfordrer til, at der skal findes en ny model, der helt grundlæggende skaber en ny finansieringsmodel for civilsamfundet på social- og sundhedsområdet, og som sikrer den langvarige finansiering af civilsamfundets indsatser. Målet med modellen skal være at sikre stabilitet og planlægningsikkerhed samt muligheden for at sikre kvalitet i en sammenhængende og langsigtet indsats målrettet samfundets udsatte grupper. En forudsætning for at lykkes med at civilsamfundsorganisationerne leverer indsats af høj kvalitet er, at der er funktioner og organisationer, der bidrager til kvalitetsudvikling og viden på området.

[Civilsamfundsstrategien](#) fra 2021 kommer med et samlet bud for en ny model for finansiering i tre trin, men her vil vi se snævert på den del, der omhandler grundfinansiering.

Definition af grundfinansiering/driftsstøtte

Det er helt afgørende, at de midler, som den nye model for grundfinansiering skal fordele, er netop det: grundfinansiering. Det vil sige, at det er midler, som organisationerne ud fra overordnede krav selv kan anvende til på en ansvarlig måde at sikre drift af organisationen og indsatserne. Drift er også finansiering af sekretariater, kapacitetsopbygning, almindelig service til organisationens medarbejdere og frivillige med videre. Der skal – i lighed med fx tildelingen af udlodningsmidlerne på idrætsområdet – være lige dele ansvarlighed hos organisationerne, der modtager midlerne og tillid hos de politikere, der giver dem om, at de anvendes til at sikre et solidt fundament under de væsentlige indsatser, som organisationerne løfter.

Proces for tildeling

Det er helt afgørende, at støtten til drift og kerneaktiviteter tildeles på en transparent måde. Den åbenhed er med til at sikre, at støtten er tilgængelig for alle typer af organisationer og samtidig skaber et mere klart beslutningsgrundlag. Vi anbefaler, at midlerne til driftsstøtte fordeles af den brede politiske forligskreds på reserveområdet på baggrund af en forudgående ansøgning fra alle interesserede organisationer. Embedsværket behandler og vurderer ansøgningerne ud fra kendte kriterier og udarbejder på den baggrund en prioriteret indstilling til politikerne. Der skal således være åbenhed og transparens om hele forløbet fra ansøgninger til indstillingerne til den politiske beslutningskreds.

Transparente kriterier

Civilsamfundets Brancheforening har udarbejdet et forslag til tildelingskriterier for grundfinansiering. Det anbefales, at der udvikles tildelingskriterier, som skal være et krav for organisationernes adgang til at ansøge om grundfinansiering. Et bud herpå gives nedenfor.

Minimumskrav til organisationen:

- At organisationen er formelt organiseret med bl.a. vedtægter og er ansvarligt drevet med inspiration fra Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor, Anbefalinger for god fondsledelse eller tilsvarende.
- At organisationen har sit virke over for eller som repræsentant for borgere i sårbare og udsatte positioner.
- At organisationen har eksisteret i minimum 4 år
- At organisationer, der modtager grundfinansiering som minimum årligt kangodtgøre, at der leves op til tildelingskriterierne, og at der ikke er et væsentligt fald i aktiviteter, effekt eller lignende.

Organisationens formål:

- Organisationens indsatser løser et socialt problem, fx en udfordring for en specifik målgruppe, en bred samfundsmæssig problemstilling eller fremmer kvaliteten af det frivillige sociale arbejde.

Organisationens arbejde med virkning og dokumentation.

- Organisation skal (så vidt muligt) dokumentere, at deres indsatser skaber resultater for deltagerne ved at gennemføre systematiske målinger. Det kan også ske ved at henvise til gennemførte offentlige tilsyn, ved at anvende andre bredt anerkendte kontroller, standarder, evalueringer eller tilsvarende dokumentation.
- Organisationens brugerrettede indsatser er, hvor det er relevant, akkrediterede efter danske eller internationale systemer.
- Organisationen involverer målgruppen i arbejdet med at kvalitetssikre og udvikle indsatserne.

Organisationens drift:

- Organisationen tilrettelægger sit arbejde og er struktureret på en måde, der sikrer stabil drift af indsatserne og løbende videns- og kvalitetssikring (fx ved at prioritere fastansættelser, hvis muligt, arbejde med frivilligfastholdelse, have strukturer for opfølgning på målingerne af virkningen for deltagerne mv.)
- Organisationen kan godtgøre, at de har økonomi til fortsat drift (fx en rimelig egenkapital og flere stabile indtægtskilder) eller kan dokumentere tydeligt, hvorfor det samlede offentlige tilskud udgør en central del af driften uden mulighed for væsentligt supplement med andre finansieringskilder.

Organisationens samarbejdsflader:

- Organisationen deler sin viden med andre i feltet
- Organisationen har en for organisationens størrelse og målgruppe passende berørings- og samarbejdsflade blandt kollegaorganisationer og andre relevante aktører på tværs af sektorer (fx ved at være medlem af en relevant hovedorganisation/brancheorganisation eller ved at indgå i samarbejder med andre organisationer om projekter eller partnerskaber, hvor det er relevant.

Organisationens opbakning og forankring:

- Organisationen oplever opbakning og forankring, fx i form af en større kreds af frivillige, medlemmer, private støtter etc.

Overvejelser om balancer på tværs af organisationer:

Der bør i tildelingen af midler sikres et fokus på følgende balancer:

- En hensigtsmæssig geografisk dækning, der tager udgangspunkt i, hvor målgrupperne og dermed behovet for indsatser er størst.
- En god balance mellem forskellige størrelser og typer af organisationer, fx organisationer, der løfter brede dagsordener, hhv. organisationer med en høj specialiseringsgrad.

- En passende dækning af målgrupper på forskellige felter, så der både sikres støtte til indsatser målrettet udsathed, mennesker med handicap, mennesker ramt af sygdom, målgrupper i forskellige aldersklasser og eventuelt andre relevante parametre, der sikrer en hensigtsmæssig og i videst muligt omfang fyldestgørende dækning af alle relevante målgrupper.

Proces for opfølgning og afrapportering

Det foreslås, at organisationerne, der fremover modtager permanent driftsstøtte, med jævne mellemrum (fx hvert fjerde år) skal redegøre for overordnede aktiviteter og dokumentere kvalitet og virkning – også i lyset af eventuelle ændringer i målgruppen mv.

Der skal udvikles en model for den løbende evaluering samt for dialogen om udviklingen i målgruppen og de eventuelle behov for at tilpasse aktiviteterne. Afrapporteringen skal i videst muligt omfang tage udgangspunkt i organisationernes årsrapport og øvrige allerede fremstillede afrapporteringer samt ekstern revision og vil være en betingelse for fortsat støtte, hvorfor væsentlige ændringer i bevillings størrelse bør varsles i god tid, evt. med 6 måneders varsel.

Overgang for allerede eksisterende støttemodtagere

Der er allerede i dag talrige organisationer, der modtager permanente tilskud direkte til organisationerne eller til kerneaktiviteter i organisationerne via hhv. tidligere SATS-pulje-aftaler, SSA-reserveaftaler eller direkte på finansloven. Langt størstedelen af disse organisationer vil kunne leve op til de ovenfor beskrevne kriterier. Det foreslås derfor, at de organisationer, der kan dokumentere, at de lever op til kriterierne, som udgangspunkt fortsætter med at modtage de nuværende midler til deres drift i en årrække (fx 2 år), hvorefter de bør evalueres særlig grundigt med henblik på at passe indsatser, målgrupper og dermed også støttebeløbet ind i en langsigtet ny model. Dette foreslås med henblik på at sikre en stabil og planlæggelig overgang af samtlige støttemidler til en ny samlet model, der ikke rammer organisationer og målgrupper unødvendigt hårdt.

Kontakt

Laila Walther, forperson: Lw@spiseforstyrelse.dk / Tlf: 4045 2370

Louise Boye Larsen, sekretariatschef: lobl@danskerhverv.dk / 3112 5030